

Ábrám Zoltán

Családi születésnap – meghatározás, esetismertetés, jelentőség

Bevezető

Az embert mindig foglalkoztatta és foglalkoztatja „a hosszú élet titka”. Az öregedés elleni készítmények napjainkban jelentős bevételt jelentenek a gyógyszeriparnak, akárcsak a jó egészség, a fittség elérésére és fenntartására szolgáló létesítmények. Külön határtudomány, az orvosi-biológiai gerontológia tűzte ki célul az öregedés biológiai folyamatának meggátolását, ezzel együtt pedig az átlagos, illetve a maximális életkor meghosszabbítását. Az élet meghosszabbítása érdekében javasolt stratégiák és módszerek ugyanakkor számos filozófiai és etikai kérdést vetnek fel. Az egyén szintjén az élettartam meghosszabbítása nem csupán öncélú törekvés, hiszen már az öregedést gátló orvostudományi ágazat is egyre inkább foglalkozik vele. Egyesek saját életük meghosszabbításában reménykednek, abban bízhatnak, hogy a tudományos kutatás fejlődése elvezet addig, hogy az emberi élettartamot meg lehessen hosszabbítani, és így a jelenleginél, a vártnál többet élhessenek.¹

Külön elemzés, az életmódi és környezeti tényezők, az öröklött hajlamok, a szociális és nem utolsósorban egészségügyi körülmények vizsgálatának a tárgya, hogy a Föld egyes vidékein miért élnek az átlagosnál többet az emberek. Vagy éppen fordítva: a születéskor várható élettartam miért alacsonyabb a vártnál bizonyos vidékeken. Köztudatban van, az adatok alátámasztják, hogy a földünkön élő legöregebb személy többnyire közel százhusz évet elérő japán nő. Mégis mennyire növelhető a maximális életkor? A feltett kérdésre közvetett választ adunk, amikor a *családi születésnap* fogalmának a bevezetésével egyúttal a több századik születésnapját megünneplő család közös élettartamára hívjuk fel a figyelmet.

A századik születésnap betöltése és megünneplése még a fejlett országokban is ritkaságszámba megy.² A statisztikák alapján régiókban százezer lakosra legfeljebb néhány száz év feletti személy jut.³ A gyermekes család szintjén azonban a családtagok életidejét összegezve több száz évet is megélhet összesen a család. Figyelembe véve, hogy Romániában a születéskor várható élettartam férfiak esetén hetven esztendő, nőknél pedig hét évvel több,⁴ a kétgyermekes

Ábrám Zoltán (1963) – orvos, egyetemi tanár, Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, Marosvásárhely, abramzoltan@yahoo.com

¹ Vö. Ronald Holliday: *The extreme arrogance of anti-aging medicine*. Biogerontology X(2009). 223–228.

² Vö. Spéder Zsolt: *Család és népesség – itthon és Európában*. Bp. 2013. 15–16.

³ Vö. Gyarmati Andrea: *Aktív időskor – új paradigma a II. világháború utáni európai szociálpolitikában*. Kapocs VIII(2009). 40.

⁴ Lásd *Anuar de statistică sanitară 2012*. Buc. 2013.

család megérheti a 250. családi születésnapját. A többgyermekes, sokgyermekes családoknak pedig esélyük lehet a 300., 400., 500. családi születésnapjuk megélésére. A gyermekszám mellett meghatározó, hogy a szülők milyen életkorokban vállalják gyermekeiket.⁵ Az egészség szempontjából befolyásoló tényezők: a családtagok életmódja, számos szociális-kulturális tényező, az öröklött hajlamok, a környezeti tényezők, a társadalom és az egészségügy fejlettségi szintje,⁶ amelyek szintén összefüggésbe hozhatók az élethosszal.

Világszintű, kiemelten európai, immár kelet-közép-európai jelenség a csökkenő termékenység és a természetes népességfogyás, a születéskor várható élettartam növekedése és a lakosság előregedése, a házasságok arányának csökkenése, valamint a válások számának emelkedése.⁷ Az alacsony születési arányszám mellett az anya gyermekvállalása a biológiailag optimális 20-24 évről 25-34 évre tolódott az esetek többségében, sőt minden ötödik újszülött édesanyja 35 év feletti.⁸ A fentiek miatt, de még számos okból kifolyólag napjainkban a hagyományos családmodell mellett egyre nagyobb arányban jönnek létre új családformák. Legelterjedtebb a mozaikcsalád, melyet a megözvegyült vagy elvált szülő alkot az új partnerrel, legalább egy házasságba vitt gyermekkel az egyik fél részéről és közös gyermek lehetőségével.⁹

Célunk, hogy az évszázados hagyományoktól elrugaszkodó világunkban a születésnap megünneplésének és a család fontosságának új tartalmat adjunk a családi születésnap fogalmának a bevezetésével és jelentőségének a hangsúlyozásával.

Módszertan

A családi születésnap fogalma

Az egyén születésnapja megszületése időpontjához kötődik, és ezen a napon minden évben sor kerülhet annak megünneplésére. Amennyiben több családtag születési dátumából közös családi születésnapot számítunk ki, ez a nap csupán egy matematikailag meghatározott időpont lesz, nem a család születésének napja, nem egy hozzá fűződő konkrét időpont. A családtagok születési dátumaiból kiszámított középátlagos családi születésnap. Így a különböző hónapokban és napokon született családtagok születésnapjait közös nevezőre lehet hozni. Ezen a napon a család annyi éves összességében, mint az abban az évben az egyes családtagok által betöltött életévek számának az összege.

Minden naptári évben az egész család közösen annyiszor tölt be egy újabb családi évet és annyi születésnapot tarthat, ahány tagból áll. Azaz: évente a tagjai számával megegyező évszámmal idősödik, családi éveiben kifejezve. A fentiekben ismertetett középátlagos családi születésnapon kívül a többi családi születésnapnak az időpontja is kiszámítható. A kerek évfordulókat érdemes megünnepelni, tudatosítani.

⁵ Vö. Szukicsné Katalin: *A termékenység változásának néhány jellemzője a legutóbbi nyolc évtizedben*. Demográfia CIV(2010). 445–476.

⁶ Vö. Ábrám Zoltán: *Társadalom-egészségtan*. Marosvásárhely 2006. 25–28; Ember István–Kiss István–Cseh Károly: *Népegészségügyi orvostan*. Pécs 2013. 86.

⁷ Lásd *Demográfiai évkönyv*. Bp. 2005.

⁸ Lásd *Anuar de statistică sanitară 2012*. Buc. 2013; *Magyarország 2012*. Bp. 2013.

⁹ Vö. Verena Krähenbühl–Hans Jellouschek–Margarete Kohaus-Jellouschek–Roland Weber: *Mozaikcsaládok*. Bp. 2009.

Az alapszámítás a szülők házasságától vagy együttélésétől fogva mindvégig egyben maradt, hagyományos családokra vonatkozik, és az élő szülők és gyermekeik életkorát veszi figyelembe. Ehhez képest sajátos számítások is végezhetők. Az elhalálozás, az elválás, az újránházasodás, az új házasságban vagy a házasságon, családon kívül született gyermek sajátos helyzeteket teremt. Külön változatot képez a még élő szülők egyenes ági leszármazottainak, unokáinak, dédunokáinak a beszámítása, három vagy négy nemzedék közös családi születésnapjának a kiszámítása.

A családi születésnap kiszámítása

A családtagok születésnapjának az ismeretében kiszámítható az a nap, amely az egész család éves születésnapja, az úgynevezett középarányos családi születésnap. Nem szökőéves naptárt használva, mindegyik családtagnál kiszámítjuk a születésnapjáig eltelt napok számát. Január elseje az első nap, és a születésnap előtti nap az utolsó nap. Ezeket a számokat összeadjuk, majd az összeghez hozzáadunk egy korrigációs számot: a családtagok számát beszorozva fél nappal. Így kapjuk meg a végösszeget. A korrigációs szám egyébként a családtagok születése napjára vonatkozik, az aznap megélt időre, de mivel a születés pontos órája általában nem ismert, vagy legalábbis nem minden családtagnál, ezért félnapos átlagértéket számítunk személyenként. A végösszeget elosztjuk a családtagok számával, és egy egész számot kapunk, többnyire maradékkal. Ennek megfelelően a nem szökőéves naptárban megkeressük az egész számot követő napot. Ez lesz a középarányos családi születésnap időpontja.

A középarányos családi születésnap egyfajta számtani középarányosa a családtagok születésnapjainak. Ekkor a család annyi évet tölt be, amennyi a családtagoknak az abban a naptári évben betöltött életkorának az összege. E napon kívül minden évben további évközi születésnapjai vannak a családnak. Amennyiben az év 365 napját elosztjuk a családtagok számával, akkor egy olyan számot kapunk, ami az egyes családi születésnapok közti különbséget mutatja. Öttagú családnál a családi év hossza 73 nap, kivételesen maradék nélkül. A többi esetben a családi maradék függvényében határozzuk meg a teljes családi évre eső évközi születésnapokat. Kiemelt figyelmet érdemelnek a kerek évfordulók, születésnapok. Szökőévben nem módosul a családi középarányos születésnap időpontja, viszont figyelembe kell venni a plussz napot az abban az évben betöltött többi születésnap dátum kiszámításánál.

Azt is megvizsgálhatjuk, hogy szilveszterkor hány éves a család. Mindegyik családtagnál kiszámítjuk a születésnapját követő nap és december 31-e közötti napok számát. Ezeket a számokat összeadjuk, majd az eredményhez hozzáadjuk a családtagok száma \times fél nap értéket. A végösszeget elosztjuk 365-tel; egy egész számot és többnyire maradék napokat kapunk. A már kiszámított családi középarányos születésnap családi életéveinek számához hozzáadjuk az egész számot: ennyi egész évet töltött be a család szilveszterkor. A maradék szám az efelett levő napok száma, amelyhez a későbbiekben naponta annyi családi nap adódik hozzá, ahány tagú a család. A következő születésnap eme számsorok használatával is kiszámítható.

Kiegészítő számítások, alternatívák

Elhalálozott szülő esetén az elhunytat nem kell kihagyni a számításokból, viszont a későbbiekben a halálozásakor betöltött évek számát kell figyelembe venni. Bár biológiai kora a halálakor érvényes évekre és napokra korlátozódik, lelkileg mindvégig a család tagja marad.

Ilyenkor a középarányos családi születésnap időpontja nem változik, nem számítódik újra az élő családtagok között, viszont eggyel csökken az év során betöltött családi születésnapok száma. Ennek megfelelően módosul az évközi családi születésnapok időpontja. Ugyanez az eljárás, amennyiben gyermeküket veszítik el a szülők.

Az egyik szülő halálakor feltehető a kérdés: családi születésnapot ünnepelnek, vagy a család közös születésnapja alkalmából emlékeznek az élő családtagok? A kérdésfeltevés még élesebb mindkét szülő elhunytát követően. Véleményem szerint hasonló jelenséget lehet alkalmazni a család szintjén, mint az egyén szintjén, amikor az elhunyt századik vagy sokadik születésnapjára emlékeznek családtagjai, tisztelői. Azzal a lényeges különbséggel, hogy például egy ötszáz éves családi megemlékezés nem egy fél évezreddel ezelőtti eseményre, születésnapra utal, hanem sokkal közelebbire.

Válást követően a gyermekét, gyermekeit egyedül nevelő szülő esetén problémát jelenthet a közös háztartásból hiányzó apa/anya életkorának a beszámítása a családi születésnapba. Biológiai szempontból a hiányzó szülő születési dátumát, életkorát is figyelembe kell venni. Amennyiben viszont társadalmi szempontból „halottnak” tekintjük a kapcsolatot, akkor a válás idejére vonatkozó adatokat esedékes felhasználni a számításnál. Megjegyzendő, hogy a családi születésnap meghatározása csupán egy lehetőség, adott helyzetben nem szükséges erőltetni.

A válást, elhalálozást követő újrarázódás vagy együttélés új, sajátos helyzetet teremt. Amennyiben új családjába egyik partner sem visz gyermeket, mert mindketten gyermektelenül lettek magányosak, a gyermektelen családra vonatkozó egyszerű számítás alkalmazható. Annál bonyolultabb a családi születésnap kiszámítása a mozaikcsaládoknál. Mivel nincs minden családtag között vérségi kapcsolat, és sokszor nem egyértelmű, hogy ki tartozik a családba, legelőször tisztázni kell a családtagok kilétét. Ezért a családi születésnap kiszámítására számos lehetőség, alternatíva kínálkozik. Annak függvényében, hogy mi a válasz az alábbi kérdésekre: Mivel a mozaikcsaládban már nem létezik szimmetria, a férfi vagy a nő vagy mindkettő szempontjából végezzük a családi születésnap kiszámítását? Csak a vérségi édes gyermekeket vesszük számításba vagy a közös háztartásban élő mostohákat is? A megelőző házastárs vagy élettárs mikor tagja az új háztartásban élők közösségének? Több házasságról, háztartási kapcsolatról lévén szó, kell-e osztani a szerteágazó összeadások után?

A szülőkön és gyermekeiken túl több (három, négy) nemzedékre, az egyenes ági leszármazottakra nézve összetett számítások lehetségesek. Ilyenkor az unokák, dédunokák a szülőkkel és a gyermekekkel egyenrangúak a számítások elvégzésénél. A helyzet viszont az előbbieken leírtakhoz képest még jobban bonyolódhat újabb házastársak, féltestvérek, „negyedunokatestvérek” (nem negyedfokú unokatestvérek) esetén.

Eredmények – esetismertetés

Családom, amelyben férj és apa vagyok

Az én családom héttagú. A családtagok születésnapjának az ismeretében kiszámítható, hogy július 29-e az egész családra érvényes középarányos családi születésnap, amikor családom az abban az évben külön-külön megünnepelt és megünnepelendő születési évek összegével egyenlő életkorú (1. táblázat).

1. táblázat. Családom, amelyben férj és apa vagyok

<i>Családtag</i>	<i>Születési dátum</i>	<i>Betöltött évek száma 2017.12.31-ig</i>	<i>Napok száma a születésnapig</i>	<i>Napok száma a születésnaptól</i>
Zoltán	1963.12.09	54	342	22
Noémi	1968.06.06	49	156	208
Péter	1991.11.02	26	305	59
Endre	1993.05.09	24	128	236
Noémi Ilona	2000.06.17	17	167	197
Erzsébet	2002.12.10	15	343	21
Júlia	2009.01.26	8	25	339
	ÖSSZESEN	193	1466	1082

A családtagok születésnapjáig összesen 1466 nap telik el az év kezdetétől, január elsejétől számítva. Ehhez a számhoz hozzáadunk még 7 családtag \times fél napot, ami 3,5 nap: $1466 + 3,5 = 1469,5$ nap. Elosztva a családtagok számával, azaz héttel, 209 egész nap jön ki maradékkal. Ennek megfelelően a nem szökőéves naptárban megkeressük a 210. napot, ami július 29-e. Ez a családunk középátlagos születésnapja. 2017. július 29-én ezen a napon töltöttük be a 193. családi évünket.

A középátlagos családi születésnapon kívül minden évben még hatszor van születésnapja a családomnak, azaz egy naptári évben összesen hét családi évet öregszünk. Mindegyik időpont virtuális, számításon alapszik. Az egyes születésnapok közötti távolság a családi év hossza, értéke $365 : 7 = 52$ nap. Maradék: 1 nap. Tehát minden szűk két hónapban eggyel növekszik összeveink száma. Felesleges és fárasztó lenne mindegyik születésnapról megemlékezni, az évente megünneplhető középátlagos családi születésnap mellett nagyobb jelentőséggel a kerek évfordulók bírnak. Családom legközelebbi kerek évfordulója 2018. július 29-én lenne, éppen a középátlagos születésnapunkon töltenénk be a 200-at.

Családom, amelyben férj vagyok

A gyermektelen család a férjre és feleségre szorítkozik, de a gyermekes családok esetén is számítások végezhetőek csak a házastársakra nézve. A 2. táblázatban feltüntetett adatok alapján szeptember 7-e a középátlagos házastársi születésnapunk, a 250. naptári nap, aminek a kiszámítására $499 : 2 = 249$ nap, 1 nap maradék műveletet végezzük el. Ugyanakkor 2016. március 8-ban határozható meg a 100. házastársi születésnap időpontja.

2. táblázat. Családom, amelyben férj vagyok

<i>Családtag</i>	<i>Születési dátum</i>	<i>Betöltött évek száma 2017.12.31-ig</i>	<i>Napok száma a születés- napig</i>
Zoltán	1963.12.09	54	342
Noémi	1968.06.06	49	156
	ÖSSZESEN	103	498

A házastársakkal kapcsolatosan további számítások végezhetők: hány évesen házasodtak, milyen házastársi életkorban született első és utolsó gyermekük. Külön számításokat végezhetünk csak a gyermekek esetén, és meghatározható külön a férfi és külön a női családtagok középátlagos születésnapja és családi éveinek száma.

Családom, amelyben gyermek vagyok

A saját magam alapította családon kívül gyermekként tagja vagyok egy négytagú családnak. Édesanyám még élt, amikor 2011. augusztus 9-én édesapámmal és nénémel közösen betöltöttük 250. évünket.

Ebben a családban a naptári év szerint január elsejétől az egyes családtagok születése napjáig összesen 879 nap telik. Ehhez a számhoz hozzáadunk 2 napot ($4 \text{ családtag} \times \frac{1}{2} \text{ nap}$) = 881 nap. Elosztjuk négygyel, 220 egész nap jön ki és egy nap maradék. Tehát a 221. naptári nap lesz a középátlagos családi születésnap időpontja, ami augusztus 9-e (3. táblázat).

Mivel édesanyám 2012. október 29-én elhunyt, azóta az abban az évben betöltött 75 évével kell számolni. És azzal, hogy 2013 óta évente az addigi négy év helyett három évvel nő a családi évek száma. Mindezeket figyelembe véve, 2017. augusztus 9-én a 269. évünket töltöttük (3. táblázat).

3. táblázat. Családom, amelyben gyermek vagyok

Családtag	Születési dátum	Betöltött évek száma 2017.12.31-ig	Napok száma a születés- napig
Sámuel	1934.05.27	83	146
Lídia	1937.03.18	75*	76
Ildikó	1960.11.12	57	315
Zoltán	1963.12.09	54	342
	ÖSSZESEN	269	879

* †2012.10.29.

Megbeszélés

A magyar társadalomban a család hagyományosan jelentős helyet foglalt el. Az emberek számára a család fontosabbnak bizonyult, mint az élet egyéb fontos területei: munkakörülmények, szabadidő eltöltése, társas kapcsolatok stb. A házassággal és a gyermekneveléssel szorosan összekapcsolódott család fogalma többnyire pozitív jelentéssel bírt, ezt bizonyítja, hogy a házasságokat általában másoknál boldogabbnak tartották az emberek. Napjainkban a család számos válsággal küzd, miközben változóban van a házasság általánosan pozitív megítélése. A válságjelenségek olyan tényekben nyilvánulnak meg mint: csökken a hagyományos családmódban élők aránya, egyre kevesebb a házasságkötések száma, magas arányú a válás, a csökkenő termékenység miatt egyre kevesebb gyermek születik. Eközben gazdasági tényezőkkel is összefüggésbe hozható a házasságnak mint preferált párkapcsolatnak a visszaszorulása.

Előtérbe kerültek, felnagyították a házasság negatívumai, kiemelten az, hogy a házassággal járó elköteleződés több hátrányt hordoz, mint amennyi előnyt jelent.¹⁰

Kelet-Közép-Európában egyre kedvezőtlenebb demográfiai mutatókkal kell számolni, miközben leértékelődik a család szerepe. A kettő kölcsönösen erősíti egymást. Már nem a kétgyermekes családok jelentik a többséget, kevesebb és kisebb lett a család. Miközben emelkedett a gyermeket egyedül nevelők aránya, minden harmadik háztartás egyszemélyessé vált. Nőtt az élettársi kapcsolatban levők száma és a házasságon kívüli születések aránya, csökkent a házasságból származó gyermekek száma, kritikusan alacsony lett a termékenységi arány. Veszélybe került a népesség természetes utánpótlása, ami már a családtervek szerint sem biztosított.¹¹

A mai fiatalok esetében nő a lehetősége, az esélye az elvándorlásnak, ami kétszeres népességi veszteséget jelent az otthon maradtak számára. A szülőföldjüket átmenetileg vagy véglegesen elhagyók az itthoni és kinti életüket összevetve mindkét oldalon pozitívumokról és negatívumokról számolhatnak be. Az itthoninál nyugodtabb, biztonságosabb, tervezhetőbb élet szemben állhat a rokonok, barátok, ismerősök nyújtotta pótolhatatlan lelki élménnyel.¹² A családtagok közötti kohéziós erőnek lényeges szerepe lehet akár a szülőföldön maradásban is, amiként az új család későbbi tagjai közötti érdek- és kapcsolatrendszer szintén nagymértékben befolyásolja az itthonmaradást vagy az elmenetelt.¹³

A demográfiai válságot egyúttal migránsválság egészítette ki. És olyan új kihívások jelentek meg, mint az azonos neműek között létesített kapcsolat törvényesítése, az örökbefogadás etikai hátterének a biztosítása, a spermabank felhasználási módszertanának a rögzítése, a biológiai anya és a béranya viszonyának a tisztázása és a többi. A kedvezőtlen jelenségek kiköszöbölésére szükséges a gyermekvállalás pszichológiai és szociális háttértényezőinek az erősítése a népesség körében.¹⁴ Fizikai létünk, biológiai megmaradásunk érdekében is fontossá vált a család szerepének a hangsúlyozása, a gyermekek nyújtotta előnyök és örömök tudatosítása, a példamutató nagycsaládok előtérbe helyezése. Kedvező tényezővé válhat a családi születésnap tudatosítása, a megünneplésével járó családon belüli és azon kívüli társadalmi összetartás erősítése.

A születésnap a boldogság napja, amikor az ünnepelthez közel álló emberek örömet akarnak kifejezni. Ugyanakkor közösségi szinten lehetőség adódik arra, hogy a születésnap az ünnepi rituális események közé kerüljön. Kiváltképpen olyankor, amikor az ünnepelthez társadalmi tevékenység kapcsolódik, vagy amikor az őt megünneplők sajátos közösséget alkotnak. Az ünnepelés belső lelki igényből fakadó, kulturálisan meghatározott szocializációs gyakorlat. Ilyenkor az értékelés és hálaadás gesztusában benne van a bizakodás, a pozitív jövőkép, ami örömtelivé teszi az ünnepet.¹⁵

¹⁰ Vö. Tóth Olga: *Családformák és együttélési minták a mai magyar társadalomban*. Társadalomtudomány, XXX(1994). 45–51.

¹¹ Vö. Kiss Tamás–Barna Gergő: *Népszámlálás 2011. Erdélyi magyar népesség és XXI. század első évtizedében. Demográfiai és statisztikai elemzés*. Kvár 2012.

¹² Lásd *Maradj itthon! Gyere haza! A kárpát-medencei magyarok elvándorlásának és hazatérésének vizsgálata. Kutatási jelentés*. Bp. 2016. 84–85.

¹³ Vö. Bali János–Marelyn Kiss József: *Külhoni Magyar Ifjúságkutatás – 2014 gyorsjelentés és javaslati anyag*. Bp. 2014. 66–67.

¹⁴ Vö. Kopp Mária–Skrabski Árpád: *A gyermekvállalás pszichológiai és szociális háttértényezői a magyar népesség körében*. Demográfia. IVL(2003). 383–395; Kopp Mária: *Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban*. Bp. 2008. 112–115.

¹⁵ Vö. Barna Gábor–Gyöngyössi Orsolya: *Rítus és ünnep*. Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár XXV(2010). 15–29; Tátrai Zsuzsanna–Karácsony Molnár Erika: *Jeles napok, ünnepi szokások*. Bp. 1997.

A családtagok születésnapjainak ismeretében, amennyiben a család és egyes tagjai vállalják a nyilvánosságot, a családi születésnap kiszámítása által szűkebb vagy tágabb környezetükre kiterjeszhető annak közös megünneplése. Mivel a középátlagos családi születésnap Gauss-eloszlású haranggörbét ír le, a legnagyobb valószínűség szerint nyári időpontra esik. Ezáltal könnyebben megtartható. Ez az alkalom növeli a családok összhangját, lehetőséget nyújt a családtagok közötti együttlétre, és egy egész család ünneplhet tagjaihoz közel álló teljes családokkal együtt. Ez sajátos emberi együttlétet, közösségi élményt nyújtó alkalom.

A nagyobb családi évszámok, évfordulók elérése tekintélyt kölcsönözhet a család, a családtagok számára. Némileg ellentmondásos módon kívánatosá válik a család érettségével járó korosodás, és az évfordulók bizonyos teljesítményekre kötelezhetik a családot, tagjait. Elhunyt családtag esetén a családi születésnap fogalma családi évfordulós megemlékezéssé alakulhat át.

Természetesen nem szabad erőltetni a családi születésnapot. Akkor van értelme, ha kívánatos a megtartása, ha pozitív üzenetet hordoz a család tagjai és közvetlen környezete számára. Például a mozaikcsalád akkor tartson családi születésnapot, ha tisztázta önmaga felépítését, ha vérségi és egy háztartásban élő tagjai között összhang létezik, aminek a megerősítésére újabb lehetőséget nyújthat egy ilyen alkalom. Vagy érdekes számítások végezhetőek csak a házastársak, csak a gyermekek, csak az egyneműek körében, de játékoságukon túl jelentőségüket nem szabad eltúlozni.

Következtetések

A középátlagos családi születésnap kiszámítása és közös megünneplése erősíti a családtagok közötti kohéziós erőt és társadalmi tőkét, bevezeti a családi tőke fogalmát, felértékeli a családi barátok és az egész család tagjaihoz közel álló teljes családok szerepét, növeli a társas támogatás lehetőségét.

Egy sajátos közösségi élményeket nyújtó, emberi együttléteken alapuló világszemlélet gyakorlatának részévé válhat.

A kedvezőtlen demográfiai és pszichoszociális jelenségek ellensúlyozásaképpen a gyermekvállalás és a hagyományörzés erősítéséhez járulhat hozzá.

A társadalom fenntartását, a nemzet fennmaradását biztosító család megbecsülésének a jele, ha a köztudatba kerül a családi születésnap fogalma.

Nagy családok esetén az évfordulós családi születésnapok tudatosítása kedvező üzenetet közvetíthet.

Az inkább személyes, családi körben zajló, megszokott születésnap megünneplésén túl a családi születésnap megtartása némileg pótolja a ritkuló közösségi ünnepek egyre fokozódó hiányát.

A fentiek szellemében a családtagok közös születésnapjának a sajátos megünneplése olyan értelmiségi feladattá válhat, amely értékközvetítő, identitást megőrző, megmaradást és fennmaradást szolgáló, jövőbe mutató üzeneteket fogalmazhat meg. Közösségteremtő szerepe lehet a mai elmagányosodó és individualizált világban.

És amennyiben a családot a társadalom alapsejtjének tekintjük, a családi születésnap megtartása egy olyan társadalmi alapszintű ünneppé válhat, ami jelentősen kisebb léptékben ugyan, de felsorakozhat történelmi, kulturális, vallási ünnepeink sorába.

Family Birthday – Concept, Case Presentation, Importance

Keywords: family members, mathematical calculation, family birthday, anniversary, demography, case presentation

Nowadays in many countries of the world, but especially in the majority of the European countries the population is decreasing due to unfavorable demographic indicators. One of the causes is the lack of the importance of the family. In this paper we introduce the concept of family birthday calculated from the birth dates of the family members. A case presentation based on a traditional family helps for better understanding. Otherwise it is possible to make complex calculations in case of atypical families or specific calculations for spouses and for children. The anniversary of the family birthday can strengthen the relationship between the members of the family and can increase the level of social support.